

Do danes smo prejeli skupna poročila za družnikov iz štirih sreskih učiteljskih društev: Maribor-mesto, Maribor desni breg, Ormož in Celje; med letom je prejel za družna uprava več sporočil od posameznikov. Vsi ti se izrekajo proti novim obremenitvam in novim odteglajem. Člani US iz celjskega učiteljskega društva so se posebej izrazili željo, da naj člani US v drugih učiteljskih društvih razmišljajo o teh predlogih in pravočasno konkretizirajo svoje stališče.

Zadružno načelstvo je na lanskem občnem zboru prejelo gornje predloge, oddalo jih je odseku 5 zadružnikov, ki bodo svoje mnenje o njih povedali na občnem zboru, zadruž-

niki - zborovalci boste pa predložene predloge sprejeli ali pa odklonili.

Ponovno prosimo vse zadružnike, da razmišljajo o vsem, kar bi bilo naši zadruzi in njenim članom v prid. Svoje zaključke naj nam pisмено sporočijo. Vse zadružnike US, posebno še one iz Maribora, bližnje in dajne okolice pa prijazno vabimo na občni zbor. Tam bo vsakdo lahko obrazložil svoje mnenje. Prepričani smo, da se bodo odločili zborovalci za najboljšo, saj bo to koristilo njim samim.

Zadružna uprava US.

Učitelj Franc Zacherl v Ljutomeru sedemdesetletnik

Tiho in skromno je obhajal v soboto, dne 5. marca 1938., svojo 70. letnico Franc Zacherl, učitelj v p. in posestnik v Ljutomeru.

Naš jubilar se je rodil 1. 1868. v Feldbachu, a je prišel že v nežni mladosti v Ljutomer, kjer je bil njegov oče uslužbenec pri davkarji. Po dovršenem učiteljskem v Mariboru je učiteljeval 2 leti pri Mali Nedelji, 8 let v Cezanjevcih in 26 let na deški ljudski šoli v Ljutomeru do svoje upokojitve 1. 1925.

Kot učitelj se je odlikoval po svojem šolskem delu. Sama dobrota in ljubezen je vladala v njegovem razredu, poleg tega pa najljepša disciplina in dosegel je vedno odlične učne uspehe. Njegovo šolsko delo je priznala nadrejena šolska oblast z mnogimi priznanji. Ob priliki upokojitve je bil odlikovan z redom Sv. Save V. stopnje. Mnogi njegovi učenci, ki zavzemajo danes odlična mesta v javnem življenju, se ga spominjajo z največjo hvaležnostjo.

Vedno je bil ljubezniv tovariš, vdan prijatelji, dober svetovalec ter vrl član učiteljskega društva, predvsem pevovodja. Pri učiteljskih zborovanjih so bile pevske vaje, ki jih je vodil z veseljem in navdušenjem tovariš za lepo petje. S svojim delom in prijaznostjo si je pridobil polno zaupanje med tovariši in ob priliki upokojitve ga je Ljutomersko-gornjoradgonsko učiteljsko društvo imenovalo za častnega člana.

Poleg šole se je prijatelj Zacherl zanimal posebno za petje in glasbo. Njegovi mladinski šolski zbori so sloveli: vsako leto je bila predvajana z učenci spevoigra. In vseh mestih svojega učiteljevanja se je udeleževal tudi kot organist in pevovodja. Harmoniziral je mnogo cerkvenih pesmi, posebno so v Ljutomeru slovele njegove »Polnočnice«. Bil je tudi vnet zbiratelj narodnih pesmi. — Da je Ljutomer glede petja in glasbe na tako visoki stopnji, je to v prvi vrsti zasloga tovariša Zacherla. Še danes deluje kot kapelnik mestne

godbe, z mladeniškim navdušenjem vodi s spretno taktiko salonski orkester in z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo uči v Glasbeni šoli.

Tovariš Zacherl je tudi velik ljubitelj knjige. Takoj po dovršenih študijah je vstopil v krog Ljutomerske čitalnice, kjer je član že pol stoletja. Več let je bil predsednik čitalnice, danes je njen odlični knjižničar in blagajnik. Neumorno in vestno dela vsako nedeljo v knjižnici, ki je v minulemu letu izposodila svojim čitateljem nad 4500 knjig. Kot majhno priznanje za izredno marljivo čitalniško delo ga je imenovalo to najstarejše ljutomersko društvo na letošnjem občnem zboru za častnega člana. Z vso vnemo deluje pri Vrtnarski in sadjarski podružnici, katero je on ustanovil in ji bil dolga leta predsednik. Bil je tudi 1. 1903. med ustanovniki Sokola, kjer je vsa leta zvest član in bil dolga leta odlični telovadelec. Mnogo let je deloval tudi kot občinski odbornik v mestnem zastopstvu in kot član uprave pri Mestni hranilnici. Razume se, da podpira vsa humana in socialna društva.

Ob 70. letnici tovariša Zacherla občudujemo njegovo vztrajnost, delavnost in živahnost. V polni meri je zadostil pesnikovi zahtevi, ki pravi: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!

Vrlemu tovarišu smo kljub njegovi odklonitvi naknadno pridedili njegovi prijatelji prav lepo proslavo v sokolskem domu, ki je pokazala, kako je priljubljen in kak ugled uživa naš tovariš Zacherl pri vseh slojih v Ljutomeru. Prisrčno smo mu čestitali z željo, da bi ga Vsemogočni ohranil še mnogo let njegovi ljubeznivi gospe soprog, njegovima hčerka, od katerih je Minka znana pianistka in nastavnica dekleške meščanske šole v Mariboru, Slavica pa učiteljica v Ljutomeru. Zelim si še tudi, da bi še mnogo let deloval za kulturni razvoj našega mesta z isto vnemo kot doslej.

F. Kb.

Splošne vesti

»CICIBAN ČITA«, 2. ZVEZEK,

je na splošno željo izšel. Vsebinsko so sestavki posvečeni pomladi, tehnično pa je sestavljen tako, da se najmanjši otroci spoznajo z različnimi tipi črk. Nekaj je tudi prehodov v rokopišno pisavo in celo strojepisno. Mnogo beril je ponazorjenih s infantilnimi ilustracijami, dostopnimi najmanjšim.

Z izdajo tega zvezka, ki je bil sestavljen po željah in navodilih učiteljskega 1. razredov ljudskih šol, je Mladinska matica izpolnila novo vrzel. Prepričani smo, da bo ta zvezek 1. razredom še bolj dobrodošel kot je bil prvi, ker je bolj sistematično urejen.

Sole, oziroma 1. razredi ljudskih šol, ki so bili naročili prvi zvezek, bodo koj po sv. Jožefu prejeli drugi zvezek na ogled z vabilom na naročbo. Ostalim šolam se bo poslal na

ogled le na željo, odnosno na naročilo. Ker se je tudi ta zvezek tiskal v enaki nakladi kot prvi, ki je pošel, se opozarjajo šole, da izvrše naročilo čimprej. Cena ostane 1,50 za zvezek.

Naročila sprejema: »Mladinska matica v Ljubljani, Franciščanska ulica 6.

Za pomlad!

divne modne novosti za Vas in Vašo družinico smo pripravili in pričakujemo Vaš poset

MANUFATURA NOVAK
LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15

— Pri nanki cerkvi —

OBVESTILO.

Izšel je glasben priročnik za materinski dan.

Vsebine:

- Manica Komanova Materin god (igrokaz s petjem).
- Anica Černejeva Mamica je žalostna (igrokaz s petjem).
- Enoglasni mladinski zbori:

Ivan Grbec	Mamici.
Ivan Grbec	Mala trmoglavka.
Matija Tomc	Otrok poje.
Matija Tomc	Mati.
Ivan Matetič	Mamici (s spremljavo).
Stanko Premrl	Sirota poje (s spremljavo).
- Dvoglasni zbori:

Ivan Grbec	Uspavanka.
Maks Pirnik	Mamica, povej.
Matija Tomc	Sirota poje.
Ivan Matetič	Mamica moja.
Stanko Premrl	Uspavanka (s spremljavo).
- Troglasni zbori:

Ivan Grbec	Za materinski dan.
Ivan Grbec	Sirota poje.
Ivan Matetič	Uspavanka.
Matija Tomc	Otroci rajajo.
Stanko Premrl	Za materinski dan (s spremljavo).

Edicija obsega 36 strani. Cena 20 din. — Naročila sprejema »Učiteljski pevski zbor — Emil Adamič, Ljubljana, Franciščanska ul. 6.

Opozarjamo, da glasbenega priročnika ne bomo razpošiljali na ogled, temveč samo onim, ki ga bodo naročili!

— Bajžlove »Vesele ure«, II. del, bodo izšle le tedaj, če bo dovolj naročnikov. Te dni boste prejeli naročilnice. Izpolnite jih takoj in odpošljite, da bo knjiga lahko čimprej izšla. Naročite, četudi na kredit!

— Pedagoški tisk, r. z. z. o. z. Meseca decembra smo razposlali našo prvo tiskano izdajo, namreč Mencejevo delo »Slovenska šola in učitelj pred sodobnimi nalogami«. Do sedaj še nimamo sporočil, kako je kaj z razprodajo knjig. Zato prosimo vse tovariše, ki smo jim poslali knjige s prošnjo, da jih razpečajo, naj nam javijo, kolikšen je uspeh. Pošljite tudi denar. — Vse tovariše in tovarišice pa pozivamo: sežite po knjigi, saj cena šest dinarjev ni mnogo! Pristopajte k zadruzi kot člani! — Odbor.

— Kdor hoče biti dobro postrežen, naj naroča blago že pred glavno sezono. Čim več

je časa za izvršitev naročila, tem bolje boste postreženi. Upravitelji, mislite že sedaj kaj bo treba za prihodnje šolsko leto. Posebno skrbno pregledite zbirke učil v katalogu Učiteljske tiskarne. Odločite se in naročite že sedaj ter določite termin, kdaj naj se naročeno pošlje.

— Tiskovna zadruga v Ljubljani, Dalmatinova ulica 10, vabi k naročilu najstarejše slovenske revije za leposlovje in kritiko »Ljubljanski Zvon«, ki je stopil letos v osemindeseto leto svojega obstoja. — Naročnina letno 120 din. Plačevanje v poljubnih obrokih.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I »Domoljub« od 9. marca piše, da bodo prišli na zatožno klop vsi odborniki učiteljskega društva v Novem Sadu. Nova uprava je baje v blagajni ugotovila primanjkljaj 100.000 din.

— I »Vzorna šola« je naslov članka v »Domoljubu« od 9. marca v katerem napada pisec šolo in pravi med drugim: Če hodiš po slovenski zemlji in poslušaj skrb in težave naroda, ti le prerada udari v uho tožba, da naša ljudska šola ni takšna, kakršno bi ljudje

radi. Slovenske šole v najvažnejšem vprašanju — to je v pogledu duha, miselnosti, čustvovanja, ali kakor naj bi se izrazila ona nevidna sila, ki je gibalo narodne vzgoje — niso vzorne. Dalje govori o knjigah — o učiteljih pa pravi: Učitelji, v rojstnih in krstnih knjigah se vpisani za Slovence, nekateri niso več Slovenci. Kaj so, sam večni Bog vedi? Pritožuje se pa tudi zaradi jezika, češ: Saj otrok še dolgo ne zna slovenske abecede, pa se že uči cirilice.

Učiteljski pravnik Mladinska matica

— Š Vprašanje in odgovor: U. J. iz A. Ali zgubi učiteljica, ki je poročena z nastavnikom mešč. šole, pravico do stanarine, čeprav ne živi z njim v skupnem gospodinjstvu? — Da!

— Š Vprašanje: M. K. iz P. Kako in koliko se kolkujejo razni računi knjig in obveznih listov do 50 din, plačani na ček, kako je pravilno odtegniti kolkovino za obračun B in kako je vključiti, da se ček odrezek pravilno ujema z blagajniškim dnevnikom?

Odgovor. Ravnajite se po okrožnih razpisih ban. šolskega odbora IV S No. 362/1 iz leta 1937. in IV S No. 459/1 z dne 22. februarja 1938. glede kolkovanja. — O podrobnostih se posvetujte pri sosednem tovarišu šolskem upravitelju.

Učiteljska tiskarna

— t Ganglovi zbrani spisi »Moja pot«. — »Knjige inostranstva« (»Books Abroad«), ki izhajajo v Oslahom, objavljajo oceno Ant. J. Klančarja iz Clevelanda, ki pravi o teh spisih: »Lahko razumemo važnost tega dela starešine slovenskih mladinskih pisateljev, če vemo, da je Gangl tudi organizator sokolskega gibanja v Jugoslaviji, ki je tako mladinsko, kakor njegovo pero. — Povesti, novele, igre in pesmi polnijo strani desetih knjig, ki jih je krasno ilustriral Saša Šantel. Vsaka knjiga obsega okrog 160 strani. Večino teh spisov lahko z veseljem čitajo tudi odrasli.«

— t Izredno znižane cene mladinskih knjig veljajo do 15. junija 1938. Šole jih dobe tudi na kredit, do časa, ki ga same določijo. Naročite čimprej. Ne prezrite naših klasikov za razredno čtivo.

— t Ganglove zbrane spise je tujina laskavo ocenila. »Moja pot«, 10 vezanih knjig samo 250 din. Naročite!

— t Novo predpisane tiskovine za obračun A in blagajniški dnevnik s proračunsko razvidnico so izšle. Vsaka šola potrebuje več izvodov. Preštejte, koliko potrebujete, in naročite takoj zaradi točne potrebe.

— t Za pirhe. V Knjigarni Učiteljske tiskarne dobite najboljša nalivna peresa, pisemski papir, vizitke, albume, pisalni pribor, aktovke, keramične izdelke, lepe knjige itd.

— t »Preporodovci« je zelo lepa knjiga. Kdor si jo želi nabaviti, naj jo takoj naroči v Knjigarni Učiteljske tiskarne. Je le še malo izvodov, vezanih po 30 din, broš. po 20 din. Mladina, poglej v borbe in žrtve onih, ki so pripravljali »Jugoslavijo«.

— t Otroci, ki prestopijo jeseni v srednjo ali meščansko šolo, nujno potrebujejo »Dr. Kozina: Sprejemni izpit«, da se temeljito pripravijo. (10 din.) Naroča se v Knjigarni Učiteljske tiskarne.

— t »Zvonček«, mladinski list za našo mladino v tujini, naj ima tudi vsaka šola. Ali bi ne bilo prav, da naroče premožni starši, pa tudi otroci kak izvod za otroke znancev in sorodnikov v tujini. Storite to tisti, ki morete!

— t Kupuj zase in za svojece pri Učiteljski tiskarni in njeni podružnici v Mariboru! Naročajo za šolo pri Učiteljski tiskarni. V društvih in korporacijah, pri katerih sodeluje, deluj na to, da naročajo vse potrebščine pri Učiteljski tiskarni. Vsak zaveden učitelj je zadružnik pri svojih gospodarskih zadruhar, njih odjemalec in propagator. Če bi vsi prav razumeli klic »Svoji k svojim!« — bi bil naš ugled vse večji kakor je danes.

— mm Razpis književnih nagrad Mladinske matice. Mladinska matica razpisuje za svoje redne publikacije dve književni nagradi v višini 2500 in 2000 din, in sicer eno nagrado za spis ali slikanico za otroke od 6. do 9. leta, eno pa za knjigo realne vsebine.

Snov pri knjigi za najmlajše je lahko poljubna, realistična ali pravljica, resna ali šaljiva, v verzih ali v prozi. Obseg naj po možnosti ne presega 64 strani malega formata naših rednih publikacij.

Obseg realne publikacije, ki naj ima čim bolj aktualno vsebino, pa je preračunjen na 80 do 90 strani.

Višino nagrade bo odločila kvaliteta dela ne glede na to, ali je pisano za najmlajše ali za realno knjižico.

Nagrajeno delo dobi tudi običajni honorar.

Rokopisi naj se pošljejo po pošti v dveh tipkanih izvodih, in sicer popolnoma anonimno. Tudi posebne kuverte z imenom in naslovom ni treba predložiti. Šele ob izidu tekmovalca, ki bo objavljen v Učiteljskem tovarišu in v dnevnem časopisju, se bodo javili avtorji z imeni in naslovi.

Rokopisi onih avtorjev, ki bi izdali na kateri koli način svoja imena odbornikom

P. n. naročnike in čitatelje obveščamo, da dobavljajo znana veletrgovina z manufakturnim blagom NOVAK v Ljubljani blago za vse vrste oblačil proti odplačilu v mes. obrokih. Cene strogo solidne. Zunanji odjemalci pošlje na željo tudi vzorce. Prosi le navesti približno vrsto blaga.

Mladinske matice, se s tem že sami izločijo iz konkurence.

Rok za vlaganje rokopisov poteče 1. novembra t. l. Rokopisi naj se pošiljajo tajništvu Mladinske matice v Ljubljani, Franciščanska ulica št. 6.

Za odbor Mladinske matice:

Predsednik:
A. Skulj s. r.

Tajnik:
A. Širok s. r.

— mm Kritika. O naših zadnjih rednih publikacijah priobčuje »Prijatelj« v svoji marčni številki oceno, iz katere posnemamo mal ekecrt.

Šimej iz Roža. Povest je napisal Ravljen, avtor »Tulipana«, »Poti k mrtvim bataljonom« in »Zgodb brez groze«. Povest Šimeja z Mohorjevine ima očitno narodno-obrambno tendenco. Številni naročniki M. M. so se ob njenih ganljivih prizorih in iskreno lepih opisih svete kotrantske zemlje seznanili z važnim problemom, ki se mu bodo kot odrasli ljudje morali posvetiti z mislijo in roko, da se bo izpolnilo tisto, kar so sedaj kdrolasi zaslužili v mladi duši. Slikar M. Gaspari je knjigo lagodno, spretno in prepričujoče opremil z lepimi vinjetami.

Angelo Cerkvenik: Ovčar Runo: Z ilustracijami Ravnika: je to povest o bistroumnem ilirskem ovčarju z bosanskih planin, ki se ni mogel navaditi življenja v bogati vili

Z željo, da bi knjiga čimprej izšla, sva vstala in jo zavila proti »Uradniški menzi«. Ljudje mimo naju so hiteli na pustne zabave, tu in tam je smuknila mimo vabljava maska... Albert se zanje ni zmenil. Morda bi postal pozoren, če bi predstavljale z go do v i n s k e figure... Na žalost tega ni bilo.

E. Vranc.

zagrebškega odvetnika. Pisatelj je bujni fantaziji je dalo delo obilo ljubke in hvaležne snovi, ki jo je v svoji lepi knjigi izredno prikupno obdelal.

Jošip Ribičič: Nana, mala opica: Delavni mladinski pisatelj Ribičič je napletel v to eksootično knjižico mnogo ljubkih dogodivščin

Učiteljski pevski zbor JUU

Emil Adamič

—pev Pevski tečaj, ki je bil sklican za dneve od 17. do 20. marca t. l., je bil odpovedan in preložen na poznejši čas, ker se je prijavilo premajhno število glasov. Datum prihodnjega pevskega tečaja bomo članstvu pravočasno sporočili. Tajnik.

Raznovidna poljska, **semena,** zelenjadna in cvetlična dobita po najugodnejših cenah in v najboljši kakovosti pri trdki

M. BERDAJS, prej Jos. Urbanič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8, Maribor, Vetrinjska ulica 30.

Šolski radio

—r XXV. Torek 22. marca: Knjige — moje prijateljice; g. Oskar Hudales. II.—III.

— V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 20. marca, ob 17. uri predaval g. Rigler Lojze: Metljivost govedi in ovac.

Štanovaška organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—iz Pozdravne brzojavke in izjave solidarnosti izvršnemu odboru JUU odnosno predsedniku Dimniku so poslala s svojih zborovanj:

Sreško društvo v Sinju,
Sreško društvo Kopaonik,
Sreško društvo Novi Pazar.

—iz Učni načrt in program. Na mnoga vprašanja tovarišev in tovarišic sporočamo, da se lahko dobi učni načrt in program v učiteljskem koledarju, ki ga je izdalo JUU. Kdor pošlje 11 din na naslov: Knjižarna Tome Jovanovića i Vujića, Beograd, Milorada Draškovića 12, dobi koledar s plačano poštnino. — Izvršni odb. JUU.

Iz društev Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAH. DEL bo zborovalo dne 26. marca 1938. ob 9. uri v magistratni sejni dvorani v Ljubljani. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO BREŽICE bo zborovalo v soboto, 9. aprila 1938., ob 10. uri v prostorih ljudske šole v Brežicah s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik o zadnjem zborovanju. 2. Situacijsko poročilo. 3. Dopisi. 4. Poročilo blaginje. 5. Predlogi. 6. Slučajnosti. — Ob 10. uri istotam odborova seja. — NB. Odbor je bil primoran spremeniti sklep zboru, in zaradi neugodnih prometnih zvez s Sevnico, sklicati zborovanje v Brežicah. — Predsedništvo.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA — OKOL. VZHODNI DEL bo zborovalo 9. aprila t. l. ob 9. uri v ljudski šoli na Grosupljem. Dnevni red: 1. Predavanje tov. Angele Vodetove »Ženinovo delo za narod«. 2. Situacijsko poročilo. 3. Raznoterosti in predlogi. Po zborovanju ogled tovarne motvoza. Tovariši(-ce), ki se bodo udeležili skupnega kosila, naj se takoj ob prihodu zglase pri tov. Semljčevi. — Ker so železniške zveze zelo ugodne, pričakujemo polnoštevilno udeležbo. Odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR — DESNI BREG je zborovalo dne 22. januarja in 19. februarja v Mariboru. Na obeh zborovanjih je bilo navzočih 74 članov, t. j. 70 % oz. 71 %. Število članstva raste.

Na prvem zborovanju je predaval tov. J. Tavželj o pouku petja na ljudski šoli. V svojem poročilu je na praktičnih primerih pokazal, kako uvajamo učence — že na nižji stopnji — v razumevanje notnega sistema in kako jih vzporedno vežbamo v petju. Po situacijskem poročilu tov. predsednika in obravnavanju dopisov, se je začel razgovor o programu Mlad. M. Iznešena je bila želja, da naj bi M. M. ne bila predvsem založnica leposlovnih del, ampak v prvi vrsti založnica mladinskih knjig, ki pospešujejo šolsko delo. V bodoče naj M. M. poleg dveh beletrističnih del izda tudi knjižice, ki bodo učencem mladinslovnostno pravilno razkrivale kulturno-zgodovinska, zemljepisna, gospodarska in prirodna dogajanja v obsegu ljudske šole.

in šaljivih prizorov. Poveš me je spomnila »Življenja in prigod male opice« poljskega pisatelja Osendovskega, ki je izhajala v »Zvončku«. Številnim lepim in pestrim Omahnovim ilustracijam taka reproduksijska tehnika ni bila kos.

Naša gospodarska organizacija

Vabilo na

VI. REDNI OBČNI ZBOR

Učiteljske samopomoči v Ljubljani, registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki bo v nedeljo, dne 10. aprila 1938., v IV. deliški ljudski šoli v Mariboru, Cankarjeva ul. Začetek ob pol 10. uri.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Računski zaključek za leto 1937.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Sprememba pravil.
6. Dopolnilna volitev v načelstvo in nadzorstvo.
7. Predlogi.
8. Slučajnosti.

O p o m b a : Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor v zgoraj omenjenem prostoru in z navedenim dnevnim redom, ki sklepa v smislu § 36. brez ozira na število zastopanih zadržnikov. Računski zaključek je v zadrugi pisarni članom na vpogled od danes do občnega zboru.

Načelstvo Učiteljske samopomoči v Ljubljani, dne 12. marca 1938.

Ivan Kocijančič s. r. Juraj Režek s. r.
načelnik. član načelstva.

Na zborovanju dne 19. februarja je predaval tov. Martin Mencej o temi: »Kako določimo inteligenčno stopnjo otrok.« Uvodoma je podal pomen otroške psihologije za vzgojno in učno delo. Pokazal je na napake dosedanjega našega ocenjevanja dece in v glavnih potezih naznačil sodobna gledanja in njih zastopnike. Mi našega otroka še ne poznamo, niti nimamo svojega lastnega objektivnega merila za določevanje inteligenčne stopnje naše dece. Predavatelj je svoja teoretska izvajanja podkrepil z zanimivim eksperimentom s sedemletno deklico. Po predavanju se je razvila debata, kjer je tov. Kontler podal nekaj pripomb iz tozadnega prakt. dela učiteljstva deške šole v Studencih. V razgovor so posegli še tov. Vranc, Senica, Ledinek in predavatelj sam. Po obravnavanju dopisov se je določil oz. odobril po odboru predloženi program za prihodnja zborovanja. Marčno zborovanje bo posvečeno našim gospodarskim ustanovam in našemu gmotnemu vprašanju.

Petrovič Simon, preds. Ledinek Miloš, taj.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo dne 12. febr. 1938. v Radmirju. Navzočih 27 članov = 58 %.

Po pozdravu tov. predsednika poroča tovarišica tajnica o dopisih. Sklene se, da ne naročimo poslovnih knjig. K »Samopomoči učit. otrok« pristopi 5 članov.

V situacijskem poročilu govori tov. predsednik o razmerah v srbskih in hrvatskih učiteljskih organizacijah. Priporoča podpiranje naših gospodarskih ustanov ter poroča o uspehu borbe učiteljic ročnih del za priznanje skupine.

Sklene se: 1. Prikazali bomo ekonomsko stanje samskega učitelja, samske učiteljice ter učiteljskih rodbin. To nalogo je prevzelo pet tovarišev in tovarišic. 2. Da dvignemo število naročnikov »Mladinske matice«, izberemo poverjenika za naš srez, tov. Tratnika.

O učiteljskih gospodarskih ustanovah je govoril tov. Počkaj. Prikazal je delovanje »Učiteljske tiskarne« in drugih ustanov ter poudaril, da bodo močne le, če bo čim več članov.

O »Učiteljskem pokretu« govori tov. predsednik. Omenja uradno okrožnico, ki to delo nujno priporoča. Izsledke našega dela bomo potrebovali pri izvajanju novega učnega načrta, zato naj bi vsaka šola začela s tem delom. »Učiteljski pokret« je začel spet izdajati »Prosveto«, katere 2. številka bo kmalu izšla in bo posvečena stanovanjskim priklanam slovenskega otroka. 3. številka bo posvečena obleki in hrani, 4. številka pa prilikam slovenske družine.

Sreski kmetijski referent g. inž. Wenko bo na podlagi naših proučevanj vasi dajal v svojih predavanjih smernice za izvenšolsko delo na gospodarskem področju.

Nadalje vabi tov. predsednik k pristopu v zadrugo »Pedagoški tisk«, ki izdaja dela, katere bi prišla v poštev pri našem študiju vasi. Prva njena knjiga, »Slovenska šola in učitelj pred sodobnimi nalogami«, se v nekaj izvodih razpeča med zborovalci.

Tov. Rozman je govoril o šolskih proračunih in vodil razgovor o sestavi proračuna B. Pri tem so se izrazile želje in nasveti šolskih upraviteljev.

Hudales Oskar, Jadviga Golež,
predsednik. tajnica.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO BREŽICE je zborovalo dne 12. februarja 1938. ob 10. uri v Brežicah. Navzočih 51 tovarišev(-ic). Tovariš predsednik otvori zbor s pozdravom na navzoče ter po raznih formalnostih preide na dnevni red. Poroča o predsedniškem zboru v Celju, poda sliko sedanje situacije v organizaciji in obravnava važnejše dopise. Vabi vse tovariše(-ice), ki iz katerih koli razlogov stoje ob strani, naj pridejo k nam in delajo z nami, ker abstinenco zadržanje ni vredno prosvetnega delavca.

O glavni skupščini je referiral tov. Ravbar, o banovinski pa je referiral iz našega sre za premeščenega tov. Debeveca prečital tov. Ankele.

O problemu zanemarjene dece je z nje-mu lastno živahnostjo govoril tov. Tomšič iz Artič. Ob velikem zanimanju prisotnih nam je predavatelj obdelal to zanimivo snov in jo podprl s praktičnimi primeri iz njegovega učiteljevanja v jetnišnici. Aplavz, ki ga je doživel, je dokazal, da je referat dosegel svoj namen.

Pri slučajnostih se je določilo, da bo prihodnje zborovanje začel april v Sevnici. R. Ivanuš, preds. Ankele Francé, taj.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KOZJE je zborovalo 12. februarja 1938. v kozjanski šoli.

Udeležba 70 %.

Čitanju zapisnika o zadnjem zborovanju in došlih dopisov je sledilo situacijsko poročilo tov. predsednika, ki je seznanil članstvo z zadnjimi dogodki in pojavi v organizaciji.

Sledilo je predavanje tov. Kerta Jožefa o njegovih doživljajih in vtisih učiteljevanja v Bosni, in sicer v okolici Travnika. Zanimivo je opisal predvsem šolske razmere, ki so v primeri z našimi zelo skromne pa tudi zelo različne, nadalje mišljenje tamošnjega ljudstva, družinske razmere in običaje, ki so zelo pestri, posebno, ker živijo skupaj katoličani in muslimani. Iz vsega kar nam je povedal se je videlo, da se je hitro znašel in svojo nalogo dobro razumel tako, da ga je ljudstvo vzljubilo in da je bilo slovo težko, ko je »naš učo« odšel v Slovenijo.

Na prihodnjem zborovanju bo ob priliki gospodarskega dne več tovarišev referiralo o gmotnem položaju učiteljstva. Pri slučajnostih se je rešilo več internih društvenih vprašanj.

Predlog: Radi enostavnejšega štetja šolskih zamud naj bi bil sklep l. polletja zadnji delovni dan v mesecu januarju.

Frece Val., preds. Moser Julijana, taj.

Pomlad prihaja!

Oglejte si
ravnokar
došle
novosti!

A. & E.
Skabernè
Ljubljana

—k Založba »Evalita«, ki je doslej izdajala knjige v zbirkah po 10 knjig za 100 din odnosno 67 din, je izdala kot deseto knjigo VII. zbirke Stefan Zweig: Skrivnost, ki žge. Prevedel Leopold Stanek. To je zadnja knjiga iz zbirke. Odslej bo založba »Evalita« odprodajala vsako knjigo posebej. Na novo sta izšli v tej založbi dve originalni povesti Anton Ingolič: Mlada leta in Ljuba Prener: Življenje za hrbtom. Cena vsaki broširani knjigi 40 din, vezani 60 din.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

ZAMENJAM

službeno mesto ob dolenjski progi s takim kjerkoli. Objave na upravo Učit. tovariša pod »Zamenjava«.

ZAMENJAVA

Učitelj na enorazrednici ob Kolpi zamenja službeno mesto za vsako mesto, ki leži ob železnici proti Ljubljani ali Zagrebu.

Najlepše modele damskih plaščev in kostumov v novem lokalu v

Šelenburgovi ulici 1, najcenejše pa na Kongresnem trgu št. 5, nudi cenj. učiteljicam kakor doslej tudi na obročna odplačila.

DAMSKA KONFEKCIJA A. P A U L I N

Novosti na knjižnem trgu

SOCIALNO EKONOMSKI INSTITUT V LJUBLJANI IN NJEGOVA REVIIJA »TEHNIKA IN GOSPODARSTVO«.

Izšla je 1.-2. številka IV. letnika »Tehnika in gospodarstvo«. Z novim letom 1938. je revija »Tehnika in gospodarstvo« postala glasilo Socialno ekonomskega instituta v Ljubljani.

Socialno ekonomski institut je nova tvorba, ki je nastala iz najbitnejših potreb slovenskega ljudstva, potreb po spoznanju tega, kaj smo, kaj imamo in kaj bi lahko imeli. Institut si je nadel nalogo s preciznimi znanstvenimi metodami proučiti gospodarsko, socialno in kulturno stanje slovenskega ljudstva ter najti sredstva in način za njegov socialni in gospodarski podvig.

Po svojih pravilih ima SEI namen:

a) zbirati in raziskovati dejstva našega gospodarskega in družabnega življenja, proučevati možnosti za čim boljše izkoriščanje danih sredstev in energij za izboljšanje življenjskega nivoja našega prebivalstva;

b) vzbujati in javnosti zanimanje za te probleme.

Program SEI sestoji iz dveh delov: pregleda študijskega gradiva, ki ga je treba analizirati, in iz konkretnega delovnega načrta.

Vse delo je podrejeno enemu cilju, delu za narodno občestvo kot celoto. Pri tem naj politično ideološka usmerjenost posameznega sodelavca ne igra nikakšne vloge.

Člani instituta, sami priznani javni delavci, se zavedajo, da je naloga instituta tolikšna, da je sami brez pomoči najširše javnosti ne bodo zmogli.

Študijsko gradivo instituta v sistematični razporedbi se dotika vprašanj o prebivalstvu (njegovi poklicni in stanovski sestavi, gibanju rojstev, umrljivosti, migracije, etc.), o proizvodnih sredstvih (zemljiški posesti, surovini, energijskih virih, finančnih vprašanjih, etc.), o potrošnji in potrošni moči, o poljedelski, industrijski, trgovski in obrtni proizvodnji in službah, o razdelitvi narodnega dohodka i. dr.

Konkretni delovni načrt SEI obstoji v zbiranju študijskih pripomočkov. Institut bo v ta namen uredil centralno kartoteko o vsej socialno ekonomski literaturi, ki se pri nas nahaja, registriral bo po možnosti vsa nova dela iz teh področij, sestavljal pregled naše periodične literature, zbiral originalne statistične obdelave in študije.

Izsledke, ki jih bo dalo študijsko delo na vseh področjih delovnega programa instituta, bo prinašala revija »Tehnika in gospodarstvo«. Večje študije bodo izhajale v posebnih publikacijah.

Zaenkrat ima institut v načrtu: anketo o rodbinskih gospodarstvih, t. j. proučitev budžeta posameznih rodbin najrazličnejših stanov. Zato, da spoznamo, kako pri nas sploh živimo — saj ve o tem le vsak zase — kako živi narod kot celota. Da spoznamo, s kakimi dohodki se preživlja naš kmet, naš delavec, naš nameščeneec. Več, da vidimo, kako živi naš kmet na Gorenjskem, kako oni v Beli Krajini, v Prekmurju, Slovenskih gorah. — Nadaljnji načrt se tiče proučevanja možnosti o povečanju donosov našega poljedelstva, proučitev davčne obremenitve našega prebivalstva in naših obratov, študija gospodarskih bilanc, denarnih organizacij, tvorbi kapitala in podobno.

Prva številka revije »Tehnika in gospodarstvo« prinaša lepo število člankov naših priznanih kulturnih delavcev. Članki uvajajo v nešteto problemov, kjer bo treba hitrega in smotrnega dela. Načenjajo vprašanja o izboljšanju razmer našega podeželskega prebivalstva, prinašajo statistične podatke o naraščanju prebivalstva ter o socialnih in gospodarskih posledicah tega naraščanja. Več člankov se bavi z našimi agrarnimi problemi, pomenom kemije v poljedelstvu, drugi zopet o vprašanju prometa, o kovinski in strojni obrti in industriji, o važnosti kamnin za naše gospodarstvo. Zanimive so ugotovitve o davčni obremenitvi Slovenije in misli o organizaciji gospodarske samopomoči, itd. Revija konča v a beležkami ter važnimi statističnimi podatki.

Tako je nakazanih nešteto problemov, problemov za vse ljudi, ki so dobre volje in bi hoteli delati.

Revija bo razposlana po vsej Sloveniji. Prišla bo v roke predvsem učitelju, ki je v tesnem stiku z ljudstvom in pozna njegovo življenje čisto do blizu. Učitelj bo tisti, ki bo mogel zbrati veliko dragocenega materiala in njegovo sodelovanje je pri delu instituta neprecenljivega pomena. — Nadejamo se, da bodo program Socialno ekonomskega instituta ter izvajanja njegovih sodelavcev v reviji »Tehnika in gospodarstvo« vzbudila med našimi najširšimi sloji ono zanimanje, ki ga zasluži.